

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

**DĖL TEO LT, AB VEIKSMŲ, SUSIJUSIŲ SU FIKSUOTO TELEFONO RYŠIO
PASLAUGŲ TEIKIMU, ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS
ĮSTATYMO 9 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS
TYRIMO NUTRAUKIMO**

2012 m. kovo 1 d. Nr. 1S – 30

Vilnius

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau – Konkurencijos taryba) 2012 m. kovo 1 d. tvarkomajame posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl TEO LT, AB (toliau – TEO, Bendrovė) veiksmų, susijusių su fiksuoto telefono ryšio paslaugų teikimu, atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo (toliau – Konkurencijos įstatymas) 9 straipsnio reikalavimams tyrimo nutraukimo.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(1) UAB „CSC Telecom“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“, UAB „Cubio“, UAB „Norby Telecom“, UAB „Interneto pasaulis“ (toliau - Pareiškėjai) kreipėsi į Konkurencijos tarybą 2007 m. lapkričio 12 d. raštu (I tomas, 1-37 b. l.) dėl TEO veiksmų (toliau šis pareiškimas ir jį papildantys pareiškimai¹ – Pareiškimas, Skundas), susijusių su fiksuoto telefono ryšio paslaugų teikimu, atitikties Konkurencijos įstatymo reikalavimams. Konkurencijos taryba 2008 m. sausio 31 d. nutarimu Nr. 1S-14 (I tomas, 125-128 b. l.) atsisakė pradėti tyrimą. Konkurencijos taryba, remdamasi Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo² (toliau – ERĮ) nuostatomis ir atsižvelgusi į tai, kad Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – RRT) yra nustačiusi įpareigojimus Bendrovei dėl taikytinų kainų dydžio pagrįstumo viešojo fiksuoto telefono rinkoje nacionalinių skambučių vartotojams (mažmeninėje rinkoje) ir alternatyviems operatoriams (didmeninėje rinkoje), konstatavo, kad Konkurencijos taryba nėra kompetentinga atlikti tyrimą dėl pareiškime nurodytų aplinkybių.

(2) Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui (toliau – LVAT) 2009 m. balandžio 23 d. priėmus sprendimą administracinėje byloje Nr.A⁸²²-538/2009 (I tomas, 130-137 b. l.) ir įpareigojus Konkurencijos tarybą pakartotinai išnagrinėti pateiktą Pareiškimą bei įvertinti galimybes konkuruoti fiksuoto telefono ryšio rinkoje esant specialiajam reguliavimui, Konkurencijos taryba 2009 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. 1S-105 (I tomas, 138-140 b. l.) pradėjo tyrimą dėl TEO veiksmų, susijusių su fiksuoto telefono ryšio paslaugų teikimu, atitikties Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio reikalavimams. Tyrimo terminas pratęstas Konkurencijos tarybos 2009 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1S – 183, 2010 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 1S – 25, 2010 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 1S – 88, 2010 m. rugpjūčio 26 d. nutarimu Nr. 1S – 149, 2010 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1S – 208, 2011 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 1S – 39, 2011 m. gegužės 25 d. nutarimu Nr. 1S – 94, 2011 m. rugsėjo 1 d. nutarimu Nr. 1S – 170 bei 2011 m. lapkričio 22 d. nutarimu Nr. 1S – 234.

¹ UAB „CSC Telecom“ 2009 m. gruodžio 30 d. raštas „Pretenzija dėl viešojo pirkimo skirto įsigyti fiksuoto telefono ryšio ir interneto ryšio paslaugas“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“ 2010 m. vasario 8 d. raštas Nr. 830, UAB „CSC Telecom“ 2010 m. vasario 9 d. raštas Nr. S1.351.

² Žin. 2004, Nr.69 -2382

(3) Pareiškėjai savo Skunde nurodė, kad pirma, iki skundo pateikimo TEO taikytos didmeninės nacionalinio terminavimo ir inicijavimo paslaugų kainos yra ypač artimos TEO teikiamų mažmeninių paslaugų kainoms, o kartais, Pareiškėjų teigimu, mažmeninės kainos yra netgi mažesnės už didmenines kainas. Pareiškėjai kaip pavyzdžius pateikia TEO teiktų fiksuoto telefono ryšio paslaugų planų „Pokalbiai smulkiajam verslui“, „Pokalbiai verslui“ ir „Miestai“ tarifus (I tomas, 31-37 b. l.).

(4) Antra, Pareiškėjai savo skunde (I tomas, 7-11 b. l.) nurodo, kad TEO galutiniams paslaugų gavėjams nuostolingai parduoda pokalbių srautus į judriojo telefono ryšio operatorių tinklus piko metu, o dėl tokios kainodaros taikymo patirtus nuostolius kompensuoja iš pelno, gauto parduodant galutiniams paslaugų gavėjams skambučius į Pareiškėjų tinklus, tai yra TEO taikomos skambučių į judriojo telefono ryšio tinklus kainos yra nepagrįstos sąnaudomis. Pareiškėjų pateikti duomenys apie TEO skambučių kainas į kitų operatorių tinklus pavaizduoti 1 lentelėje:

1 lentelė: skambučių į kitų operatorių tinklus, inicijuotų TEO tinkle, kainos (Lt/min)

Operatorius	Darbo d. 8-20 val.	Savaitgaliais ir švenčių d. 8-20 val.	Visomis savaitės d. 20-8 val.
“Bitė Lietuva”, “Omnitel”, “Tele2”	0,75 (0,50*)	0,51 (30*)	0,30 (0,30*)
Alternatyvūs operatoriai	0,41	0,13	0,13

* Pareiškėjų nurodytos pokalbių kainos skambinant į mobiliojo ryšio operatorių tinklus iš TEO, naudojantis kodu 1001. Pareiškėjų teigimu, šia paslauga be jokio papildomo mokesčio ar sąlygų gali naudotis visi TEO abonentai, jiems tereikia skambinant į judriojo telefono ryšio operatorių tinklus surinkti šį kodą.

(5) Anot Pareiškėjų, už TEO tinkle inicijuoto skambučio terminavimą judriojo ryšio tinkluose TEO judriojo ryšio operatoriams sumokėdavo 42,48 ct/min su PVM piko valandomis ir 21,24 ct/min ne piko. Atitinkamai alternatyviems operatoriams TEO už skambučio terminavimą moka 11,8 ct/min darbo dienomis piko metu ir 7,08 ct/min visu kitu laiku. Iš skambučio kainos atėmus ir didmenines skambučių inicijavimo TEO tinkle kainas, Pareiškėjų teigimu, gaunamas TEO likutinis pelnas, skambinant iš TEO į kitus tinklus, pavaizduotas 2 lentelėje.

2 lentelė: Pareiškėjų skunde nurodytas TEO likutinis pelnas iš skambučių inicijuotų TEO tinkle ir užbaigtų alternatyvių fiksuoto ryšio operatorių bei judriojo ryšio operatorių tinkluose (Lt/min):

Operatorius	Darbo d. 8-20 val.	Savaitgaliais ir švenčių d. 8-20 val.	Visomis savaitės d. 20-8 val.
“Bitė Lietuva”, “Omnitel”, “Tele2”	-0,0428	-0,1956	0,0168
Alternatyvūs operatoriai	0,174	-0,016	-0,0116

(6) Atkreiptinas dėmesys, kad Pareiškėjai, skaičiuodami TEO likutinį pelną iš skambučių, inicijuotų TEO tinkle ir užbaigtų judriojo ryšio operatorių tinkluose, naudoja ne bazinius TEO paslaugų tarifus, o skambučių tarifus naudojantis paslauga „1001“. Remdamiesi 2 lentelėje pateiktais skaičiavimais, Pareiškėjai teigia, kad „TEO kainodara pripažintina „grobioniška“, nes ji mažmeninėje rinkoje neužtikrina minimalaus, kaštais pagrįsto skambučių kainos skirtumo tarp skambučio, skirto judriojo telefono ryšio operatoriams, ir skambučio, skirto alternatyvaus ryšio operatoriams. Tai lemia alternatyvaus operatoriaus buvimą nepatraukliu – skambutis iš TEO šiam operatoriumi kainuoja panašiai kaip ir skambutis į judriojo telefono ryšio tinklą, nors skambučių kaštai į šiuos tinklus kelis kartus didesni. O nuostolius, patirtus iš skambučių judriojo telefono ryšio operatoriams, TEO kompensuoja pelnu, gautu skambinant į alternatyviųjų fiksuoto telefono ryšio operatorių tinklus.

(7) Trečia, anot Pareiškėjų, TEO, dalyvaudama viešuosiuose pirkimuose, savo komerciniuose pasiūlymuose perkančiosioms organizacijoms pateikia tokias paslaugų kainas, kurių nėra TEO viešai skelbiamuose pasiūlymuose, t.y. TEO viešuosiuose pirkimuose siūlo mažesnius tarifus ir palankesnes sąlygas nei viešai skelbiamuose pasiūlymuose. Pagrįsdami šiuos teiginius Pareiškėjai nurodo 2007 m. Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos (toliau – Ūkio ministerijos) ir 2009 m. Konkurencijos tarybos vykdytus telefono ryšio paslaugų pirkimo konkursus (I tomas, 157-167 b. l.).

(8) Ketvirta, Pareiškėjų teigimu, TEO nustato neprotingai didelius mažmeninius pokalbių galutiniams TEO paslaugų vartotojams tarifus į kitų viešojo fiksuoto telefono ryšio operatorių tinklus (toliau – kiti fiksuoti tinklai), lyginant su tais, kurie buvo nustatyti pokalbiams į paties TEO tinklą (TEO skambučių kainos TEO tinkle pateikiamos 3 lentelėje) (I tomas, 7 b. l.). Anot Pareiškėjų, tokiais veiksmais TEO tikslingai daro šiuos operatorius nepatraukliais galutiniams paslaugos gavėjams, kas apsunkena šių operatorių galimybę konkuruoti su TEO. Kitaip tariant, galutiniams vartotojams alternatyvieji fiksuoto telefono ryšio operatoriai tampa nepatrauklūs ne todėl, kad brangu iš jų skambinti, bet todėl, kad brangu jiems skambinti iš TEO tinklo. Tai argumentuodami, Pareiškėjai pateikė UAB „Jungtinės architektų dirbtuvės“ raštą (I tomas, 196 b. l.), kuriame prašoma nutraukti šios bendrovės ir UAB „CSC Telekom“ pasirašytą fiksuoto telefono ryšio paslaugų teikimo sutartį. Šį prašymą UAB „Jungtinės architektų dirbtuvės“ argumentavo tuo, kad minėta bendrovė gauna nuolatinius klientų priekaištus dėl klientams atsiradusių papildomų mokesčių skambinant UAB „Jungtinės architektų dirbtuvės“ fiksuotu ryšiu iš TEO tinklo.

3 lentelė: skambučių TEO tinkle kainos (Lt/min)

Skambučiai kryptis	Piko metu	Ne piko metu
TEO vietiniai geografiniai (miesto ribose) skambučiai	0,12	0,03
TEO vietiniai negeografiniai (tarp miestiniai) skambučiai	0,26	0,09

(9) Pareiškėjų nuomone, skambučių, inicijuotų TEO fiksuoto telefono ryšio tinkle ir nukreiptų į alternatyvių fiksuoto telefono ryšio operatorių tinklus, kaina turėtų sutapti su TEO negeografinių skambučių kaina, kadangi technologiškai šių skambučių „kelias“ nuo abonento, kuris skambina, iki abonento, kuriam skambinama (toliau – skambučio kelias), turėtų sutapti.

(10) Pareiškėjų teigimu, TEO skambučius į TEO ir judriojo telefono ryšio tinklus pardavinėja per mažomis kainomis, tuo tarpu skambučių į alternatyviųjų operatorių tinklus kainos yra per didelės, kitaip tariant, TEO skambučių kainos nėra pagrįstos sąnaudomis.

(11) Tyrimo metu nagrinėtos skambučių fiksuotu telefono ryšiu, atsietos prieigos suteikimo, skambučių inicijavimo ir tranzito paslaugos. Remdamasi 2006 ir 2008 metais atliktais rinkos tyrimais³, kiekvieną iš šių paslaugų RRT apibrėžė kaip atskirą rinką ir kiekvienoje iš šių rinkų pripažino TEO didelę įtaką rinkoje turinčiu ūkio subjektu.

(12) Taip pat tyrimo metu nagrinėta skambučių užbaigimo paslauga. RRT 2007 m. atliko skambučių užbaigimo rinkų tyrimus⁴ kiekvieno fiksuoto telefono ryšio operatoriaus tinkle. Visi fiksuoto telefono ryšio operatoriai buvo pripažinti turinčiais didelę įtaką savajame tinkle. Pakartotinai skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose telefono ryšio tinkluose, teikiamuose fiksuotoje vietoje, rinkų tyrimas buvo atliktas 2009 m. Remiantis juo, RRT direktoriaus įsakymais buvo pripažinta, kad kiekvienas fiksuoto ryšio operatorius turi didelę įtaką skambučių užbaigimo rinkoje kiekvieno iš jų tinkle.

(13) Atsižvelgiant į tai, kad elektroninių ryšių sektoriuje yra taikomas specialus teisinis reguliavimas, tyrimo metu buvo atlikta elektroninių ryšių sektoriuje veikiantiems ūkio subjektams taikomų teisės aktų analizė.

³ <http://www.rrt.lt/lt/verslui/konkurencijos-prieziura/didele-itaka-turintys-hn5f.html>

⁴ Ten pat.

(14) ERĮ 17 straipsnis įtvirtina RRT teisę ūkio subjektams, turintiems didelę įtaką atitinkamoje rinkoje, nustatyti skaidrumo, nediskriminavimo, apskaitos atskyrimo, kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos įpareigojimus, taip pat įpareigojimą suteikti prieigą bei įpareigojimus, susijusius su paslaugų galutiniams paslaugų gavėjams teikimu. ERĮ 23 straipsnis nustato, kad RRT turi teisę nustatyti operatoriui, turinčiam didelę įtaką rinkoje, įpareigojimus, susijusius su sąnaudų padengimu ir kainų kontrole, bei įpareigojimus, susijusius su sąnaudų apskaitos sistemomis, skirtomis konkrečioms prieigos rūšims teikti, kai rinkos tyrimo metu nustatyta, kad veiksmingos konkurencijos trūkumas (ūkio subjektų, turinčių didelę įtaką atitinkamoje rinkoje, buvimas) reiškia, kad atitinkamas operatorius galėtų palaikyti pernelyg dideles kainas arba naudoti kainų spaudimą, tuo darydamas žalą galutiniams paslaugų gavėjams. Be to, pagal ERĮ 23 straipsnio 4 dalį RRT gali pareikalauti, kad operatorius, kuriam nustatytas įpareigojimas, susijęs su kainų kontrole, pagrįstą kainas, o operatoriui neįrodžius pagrįstumo, RRT turi teisę reikalauti pakeisti kainas.

(15) Remdamasis minėtais ERĮ numatytais įgaliojimais, RRT direktorius 2006 m. rugsėjo 19 d. priėmė įsakymus Nr. 1V-990⁵ ir Nr. 1V-988⁶, kuriais TEO buvo pripažintas ūkio subjektu, turinčiu didelę įtaką nacionalinių skambučių Paslaugų gavėjams ir Vartotojams rinkose, bei TEO buvo nustatyti kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos bei atskyrimo įpareigojimai, kurie numato, jog TEO turi užtikrinti, *kad Nacionalinių skambučių Paslaugų gavėjams ir Vartotojams kaina nebūtų mažesnė nei kaina, orientuota į sąnaudas, apskaičiuotas pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą (angl. Fully Distributed Costs – FDC), ir pateikti RRT tai patvirtinančius dokumentus.* Kitaip tariant, mažmeninės TEO fiksuoto telefono ryšio paslaugų kainos tiek gyventojams, tiek ūkio subjektams turi būti ne mažesnės nei paslaugų suteikimo kaštai ir TEO turi pareigą pateikti RRT tai pagrindžiančius dokumentus.

(16) Be to, 2006 m. lapkričio 24 d. RRT generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 1V-1219 nustatytas įpareigojimas, kad TEO abonentinis mokestis negali būti mažesnis už TEO patiriamas sąnaudas (2006 m. rugsėjo 19 d. įsakymai Nr. 1V-990, Nr. 1V-988; 2006 m. lapkričio 24 d. įsakymas Nr. 1219, toliau – ir Įsakymai).

(17) Tyrimo metu taip pat nustatyta, kad RRT 2007 m. pagal UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“ ir UAB „CSC Telecom“ skundus atliko TEO teiktų fiksuoto telefono ryšio planų „Pokalbiai smulkiajam verslui“, „Pokalbiai verslui“ ir „Miestai“ tarifų analizę dėl šių mokėjimo planų atitikties 2006 m. rugsėjo 19 d. RRT generalinio direktoriaus priimtuose įsakymuose 1V-990 ir 1V-988 paskelbtiems įpareigojimams. RRT, atlikusi tyrimą, nenustatė, kad „TEO būtų pažeidusi Įsakymais dėl mažmeninių skambučių nustatytus kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos bei apskaitos atskyrimo įpareigojimus.“ (II tomas, 18-20 b. l.).

(18) Tyrimo metu nustatyta, kad RRT 2007 m. pabaigoje – 2008 m. pradžioje atliko tyrimą dėl TEO ir Ūkio ministerijos 2007 m. spalio 5 d. pasirašytoje ISDN paslaugų teikimo sutartyje Nr. TL50087173-071005 nustatytų paslaugų tarifų atitikties RRT nustatytiems kainų kontrolės įpareigojimams (II tomas, 58a-59 b. l.). Atlikusi šį tyrimą RRT nenustatė, kad TEO pažeidė numatytus įpareigojimus taikyti sąnaudomis pagrįstas paslaugų kainas.

(19) 2008 m. rugsėjo 30 d. RRT direktoriaus įsakymais Nr. 1V-819 ir Nr. 1V-821 TEO nustatytas įpareigojimas užtikrinti, kad skambučių kainos į Lietuvos Respublikos viešuosius fiksuoto telefono ryšio tinklus, lyginant su skambučių kainomis TEO tarp miestiniame tinkle, skirtų tik terminavimo kaštų skirtumu. Šis įpareigojimas įsigaliojo nuo 2009 m. balandžio 1 d.

(20) Tyrimo metu buvo nagrinėti TEO tinkle inicijuotų skambučių kaštai pagal skambučių kryptį: į alternatyvių fiksuoto telefono ryšio operatorių tinklus, į judriojo telefono ryšio tinklus bei tarp miestiniai skambučiai TEO tinkle 2006 – 2008 m. laikotarpiu (II tomas, 127-141 b. l.; III tomas 34-45 b. l.).

(21) TEO 2009 m. spalio 16 d. raštu Nr. 01-1-04-340 (I tomas, 145-155 b. l.; III tomas, 1-12 b. l.) ir 2011 m. gegužės 6 d. raštu Nr. 01-1-03-109 (II tomas, 53-55 b. l.; III tomas, 13-19 b. l.)

⁵ Informaciniai pranešimai, 2006, Nr. 73-729.

⁶ Informaciniai pranešimai, 2006, Nr. 73-731.

Konkurencijos tarybai pateikė informaciją apie TEO tinkle inicijuoto skambučio kelyje dalyvaujančius tinklo elementus bei su tinklo elementų naudojimu susijusius kaštus.

4 lentelė: Skambučių, inicijuotų TEO tinkle, tinklo elementų ir terminavimo kaštai pagal skambučių kryptį (Lt/min).

Skambučių kryptis	Kaštai, Lt/min	2006 m.		2007 m.		2008 m.	
		Piko metu	Ne piko metu	Piko metu	Ne piko metu	Piko metu	Ne piko metu
TEO tarpmieštiniai	TEO tinklo komponentų kaštai	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]
	Terminavimo kitų operatorių tinkluose kaštai	-	-	-	-	-	-
Iš TEO į kitus fiksuotus	TEO tinklo komponentų kaštai	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]
	Terminavimo kitų operatorių tinkluose kaštai	-	-	-	-	-	-

Pastaba: „-“ reiškia, kad TEO tokių kaštų nepatiria.

(22) Terminavimo kitų operatorių tinkluose kaštai atspindi TEO išmokas kitiems operatoriams, kurių tinkluose terminuojamas TEO tinkle inicijuotas pokalbis. Šie kaštai priklauso nuo to, kokius terminavimo tarifus kitų ryšių operatoriai taiko TEO (arba, kokius terminavimo tarifus operatoriams yra nustatę RRT). TEO 2012 m. sausio 13 d. rašte Nr. 05-1-02-8 akcentavo, kad pateiktuose skaičiavimuose atspindi ne kitų operatorių ar RRT nustatytas terminavimo tarifas, o realiai patirti TEO mokėjimai kitiems operatoriams (II tomas, 144-146 b. 1. III tomas, 83-85 b. 1.).

(23) Aukščiau aptartus tinklo elementų ir terminavimo kitų operatorių tinkluose kaštus galima būtų apibūdinti kaip technologinius, tačiau teikiant skambučių iš TEO tinklo paslaugas taip pat patiriami aptarnavimo ir bendrosios veiklos kaštai (5 lentelėje; II tomas, 127-140 b. 1. III tomas, 34-45 b. 1.). Šių kaštų priskyrimas atskiroms paslaugoms (skambučiams pagal adresato operatorių), TEO teigimu atliktas vadovaujantis RRT direktoriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1V-1164 patvirtintomis sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklėmis⁷ (toliau – SAT) bei 2006 m. birželio 14 d. RRT direktoriaus įsakymu Nr. 1V – 738 patvirtintais apskaitos atskyrimo taisyklių ir su apskaitos atskyrimu susijusiais reikalavimais⁸. (II tomas, 146-160 b. 1.; III tomas, 85-98 b. 1.),

5 lentelė: Skambučių, inicijuotų TEO tinkle, aptarnavimo ir bendrieji kaštai pagal skambučių kryptį (Lt)

Skambučių kryptis	Kaštai, Lt	2006 m.	2007 m.	2008 m.
TEO tarpmieštiniai skambučiai	Aptarnavimo	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]
	Bendrieji	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]
	Suma	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]
Iš TEO į kitus fiksuotus tinklus	Aptarnavimo	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]
	Bendrieji	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]
	Suma	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]

(24) Remiantis TEO pateiktais duomenimis (II tomas, 127-140 b. 1.; III tomas 34-45 b. 1.), mažmenos aptarnavimo kaštai skirstomi į rinkodaros, pardavimų ir kitų padalinių veiklos kaštus.

⁷ Žin., 2006, Nr. 2-45

⁸ Žin., 2006, Nr.: 70 -2607

Rinkodaros veiklos kaštai apima kaštus, susijusius su paslaugų plėtra, reklamos kampanijų rengimu, segmentų vadyba. Pardavimo veiklos kaštus sudaro kaštai, patiriami administruojant pardavimus, ruošiant pasiūlymus, pasirašant sutarčių ir paslaugų užsakymus, bendraujant su klientais, atliekant veiklos analizę ir kontrolę. Kitų padalinių kaštai patiriami rengiant kainodaros, TEO veiklos analizę ir prognozes, atliekant TEO įmonių grupės interneto svetainės bei klientų aptarnavimo ir apskaitos sistemos (KAAS) kūrimo, atnaujinimo, plėtos darbus.

(25) Anot TEO, bendrasis veiklos sąnaudas apima sąnaudas, kurios su konkrečia paslauga nesiejamos nei tiesiogiai, nei netiesiogiai ir kurių ūkio subjektas negali paskirstyti pagal SAT 6.1 punkte nustatytą priežastingumo principą, tačiau šios sąnaudos yra būtinos ūkio subjekto veiklos tęstinumui. Šios sąnaudos paskirstomos proporcingai priskirtų sąnaudų dydžiui.

(26) 2006 – 2008 m. laikotarpiu analizuojami mažmenos aptarnavimo ir bendrieji kaštai skambučiams skirtingomis skambučių kryptimis skyrėsi nuo [konfidencialu] iki beveik [konfidencialu] kartų. Tačiau vertinant šių kaštų įtaką galutinei skambučių kainai būtina atsižvelgti į skambučių prakalbamų minučių skaičių skirtingomis skambučių kryptimis pagal adresato operatorių. TEO tinkle inicijuotų pokalbių minučių kiekis pateikiamas 6 lentelėje. (II tomas, 112 b. l.; III tomas 21 b. l.).

6 lentelė: TEO tinkle inicijuotų skambučių minučių skaičius

Skambučių kryptis	2006 m.	2007 m.	2008 m.
TEO tarp miestiniai skambučiai, min	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]
Iš TEO į kitus fiksuotus tinklus, min	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]

(27) Įvertintus 5 ir 6 lentelėse pateiktus skirtingomis kryptimis nukeiptų pokalbių kaštus ir prakalbėtų minučių sumą apskaičiuojama TEO patiriamų mažmenos aptarnavimo ir bendrųjų kaštų suma tenkanti pokalbio 1 min. (7 lentelė)

7 lentelė: Skambučių, inicijuotų TEO tinkle, aptarnavimo ir bendrieji kaštai, tenkantys vienai pokalbio minutei, pagal skambučių kryptį (Lt/min)

TEO patiriamų mažmenos aptarnavimo ir bendrųjų kaštų suma tenkanti pokalbio 1 min.	2006 m.	2007 m.	2008 m.
TEO tarp miestiniai skambučiai	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]
Iš TEO į kitus fiksuotus tinklus	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]
Skirtumas:	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]

(28) Aptarnavimo ir bendrosios veiklos kaštų, tenkančių vienai pokalbio minutei, skirtumas tarp skambučių iš TEO į kitus fiksuotus tinklus ir TEO tarp miestinių pokalbių 2006 – 2008 m. laikotarpiu svyravo tarp [konfidencialu] Lt ir [konfidencialu] Lt. Atsižvelgiant į šiuos duomenis darytina išvada, kad galutinės kainos skirtumą skambučiams į kitus fiksuoto ryšio tinklus, lyginant su skambučiais TEO tarp miestiniame tinkle, nulėmė TEO didesni mažmenos aptarnavimo ir bendrieji kaštai, tenkantys vienai pokalbio minutei skambučiams į kitus fiksuoto ryšio tinklus.

(29) 8 lentelėje pateikiama TEO tinkle inicijuotų skambučių vienos pokalbio minutės marža pagal skambučių kryptį (II tomas, 130, 134, 138 b. l.; III tomas 37, 41, 45 b. l.). 2006 – 2008 m. laikotarpiu tarp miestiniams skambučiams TEO tinkle TEO taikė teigiamą maržą (piko metu didesnę, ne piko mažesnę), tuo tarpu tuo pačiu laikotarpiu skambučius iš TEO tinklo į kitus fiksuotus tinklus TEO pardavinėjo nuostolingai (mažesnis nuostolis piko metu, didesnis ne piko metu).

8 lentelė: Skambučių inicijuotų TEO tinkle vienos pokalbio minutės marža pagal skambučių kryptį (Lt/min)

Marža pagal skambučių kryptį, Lt/min	2006 m.		2007 m.		2008 m.	
	Piko metu	Ne piko metu	Piko metu	Ne piko metu	Piko metu	Ne piko metu
TEO tarp miestiniai skambučiai	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]
Iš TEO į kitus fiksuotus tinklus	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]

(30) Konkurencijos taryba taip pat nagrinėjo skambučių iš TEO į judriojo telefono ryšio tinklus kainas (9 lentelė). Tyrimo metu nustatyta, kad TEO skambučių į judriojo telefono ryšio tinklus paslaugas visu tiriamuoju laikotarpiu teikė pelningai (II tomas, 130, 134, 138 b. 1.; III tomas 37, 41, 45 b. 1.).

9 lentelė: Skambučių inicijuotų TEO tinkle į judriojo telefono ryšio tinklus vienos pokalbio minutės kainos dedamosios dalys (Lt/min)

Skambučiai iš TEO į judriojo telefono ryšio tinklus	2006 m.		2007 m.		2008 m.	
	Piko metu	Ne piko metu	Piko metu	Ne piko metu	Piko metu	Ne piko metu
Visi kaštai	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]
Marža	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]
Kaina (be PVM)	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]	[konfidencialu]

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a:

(31) Konkurencijos įstatymo 9 straipsnis draudžia piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi atitinkamoje rinkoje atliekant visokius veiksmus, kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, nepagrįstai varžo kitų ūkio subjektų galimybes veikti rinkoje arba pažeidžia vartotojų interesus, įskaitant tiesioginį ar netiesioginį nesąžiningų kainų arba kitų pirkimo ar pardavimo sąlygų primetimą ir panašaus pobūdžio sutartyse nevienodų (diskriminacinių) sąlygų taikymą atskiriems ūkio subjektams, tuo sudarant jiems skirtingas konkurencijos sąlygas. Konkurencijos įstatymo 9 straipsnyje išvardintas draudžiamų piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi veiksmų sąrašas yra pavyzdinis, todėl įvairūs kiti dominuojančio ūkio subjekto veiksmai, kuriais ribojama konkurencija, nepagrįstai varžomos kitų ūkio subjektų galimybės veikti rinkoje ar pažeidžiami vartotojų interesai, taip pat gali būti pripažinti piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi.

(32) Kaip matyti iš tyrimo metu nustatytų aplinkybių, Įsakymai įpareigoja TEO taikyti tokias paslaugų kainas tose rinkose, kuriose TEO pripažintas didelę įtaką rinkoje turinčiu ūkio subjektu, kurios nebūtų mažesnės nei šios Bendrovės patiriamos sąnaudos. Šis įpareigojimas apima tiek skambučių kainas į fiksuoto, tiek į judriojo ryšio tinklus. TEO taip pat buvo numatytas įpareigojimas, kad jo taikomos skambučių kainos į Lietuvos Respublikos viešuosius fiksuoto telefono ryšio tinklus, lyginant su skambučių kainomis TEO tarp miestiniame tinkle, skirtusi tik terminavimo kaštų skirtumu, t.y. nebūtų didesnės nei šis skirtumas. Šiuos teisės aktus taikyti ir prižiūrėti jų laikymąsi pagal ERĮ 6 straipsnio nuostatas yra kompetentinga RRT. Taigi, nagrinėjamu atveju kyla klausimas, ar Pareiškėjų skunduose nurodytus klausimus, susijusius su galimai per mažomis („grobūniškoms“) arba galimai per aukštomis, sąnaudomis nepagrįstomis kainomis kompetentinga nagrinėti RRT ar Konkurencijos taryba.

(33) Pažymėtina, kad LVAT 2010 m. lapkričio 10 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-858-1309/2010 konstatavo, jog sprendžiant klausimą, ar elektroninių ryšių sektoriuje susiklosčiusių konkrečių teisinių faktinių santykių atžvilgiu yra pagrindas taikyti Konkurencijos įstatymą, ir atitinkamai, ar Konkurencijos taryba turi pareigą pradėti tyrimą, pastaroji institucija

privalo įvertinti, ar specialus teisinis reglamentavimas pašalina bet kokią konkurencinės veiklos galimybę ir ar jis užtikrina Konkurencijos įstatymo laikymąsi. Iš šio LVAT sprendimo darytina išvada, kad vertinant, ar tyrimo metu nagrinėtos faktinės aplinkybės, susijusios su TEO taikytomis paslaugų kainomis, gali būti tiriamos Konkurencijos įstatymo pagrindu, turi būti nustatyta ar:

- a) ERĮ numato kokias nors ūkio subjekto, pripažinto didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turinčiu ūkio subjektu (šiuo atveju TEO), kainų reguliavimo priemonės RRT;
- b) tokios priemonės yra skirtos veiksmingos konkurencijos užtikrinimui;
- c) RRT yra įgyvendinusi savo kompetenciją, jei taip, tai koku būdu;
- d) toks specialus reglamentavimas pašalina bet kokią konkurencinės veiklos galimybę ir užtikrina Konkurencijos įstatymo laikymąsi.

(34) Kaip minėta aukščiau šiame nutarime, ERĮ 17 straipsnio 1 dalies 5 ir 7 punktais RRT suteikiama teisė ūkio subjektams, turintiems didelę įtaką atitinkamoje rinkoje, nustatyti kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos įpareigojimus bei įpareigojimus, susijusius su paslaugų galutiniams paslaugų gavėjams teikimu. ERĮ 23 straipsnis numato, kad RRT turi teisę nustatyti operatoriui, turinčiam didelę įtaką rinkoje, įpareigojimus, susijusius su sąnaudų padengimu ir kainų kontrole, įskaitant įpareigojimus teikti prieigą tokiomis kainomis, kurios būtų pagrįstos sąnaudomis (atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą), bei įpareigojimus, susijusius su sąnaudų apskaitos sistemomis, skirtomis konkrečioms prieigos rūšims teikti. Pagal ERĮ 32 straipsnio 1 dalį RRT nusprendusi, kad įpareigojimų, galimų nustatyti pagal ERĮ įstatymo 23 straipsnį, nepakanka, ūkio subjektui, turinčiam didelę įtaką atitinkamoje rinkoje, nustato tinkamus, atsižvelgiant į nustatytą problemą pagrįstus, proporcingus ir siekiamais tikslais pateisinamus įpareigojimus, įskaitant reikalavimus nenustatyti pernelyg didelių kainų, nekliudyti patekti į rinką ar neriboti konkurencijos, nustatant grobuoniškas kainas. Atsižvelgiant į šias ERĮ nuostatas, darytina išvada, kad ERĮ numato kainų reguliavimo priemones, kurių gali imtis RRT didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turinčio ūkio subjekto atžvilgiu, siekdama užtikrinti, kad didelę įtaką rinkoje turintis ūkio subjektas netaikytų grobuoniškų kainų ar pernelyg didelių kainų.

(35) Vertinant antrąją LVAT nurodytą sąlygą, pažymėtina, kad ERĮ siekiama užtikrinti sąlygas konkurencijai plėtoti, skatinti konkurenciją teikiant elektroninių ryšių bei susijusias paslaugas, užtikrinti paslaugų gavėjų interesų apsaugą (ERĮ 1 straipsnio 5 dalis). Taigi, šiuo teisės aktu siekiama užtikrinti, kad didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turintis ūkio subjektas negalėtų naudoti kainų spaudimo (grubuoniškų kainų), siekiant išstumti konkurentus iš atitinkamų rinkų, taikyti pernelyg didelių kainų, tuo, be kita ko, darydamas žalą galutiniams vartotojams. Atsižvelgiant į ERĮ nuostatas ir tikslus, galima daryti pagrįstą išvadą, kad ERĮ siekiama užtikrinti efektyvią konkurenciją elektroninių ryšių sektoriuje bei užtikrinti vartotojų interesus, tai yra, siekiama iš esmės tų pačių tikslų kaip ir Konkurencijos įstatymu.

(36) Pagal ERĮ 6 straipsnį RRT yra atsakinga už šio įstatymo priežiūrą, be to, įvertinus tyrimo metu nustatytas aplinkybes, darytina išvada, kad RRT įgyvendino jai ERĮ numatytus įgaliojimus skatinant konkurenciją elektroninių ryšių sektoriuje. Remiantis ERĮ nuostatomis, įgyvendindama jai priskirtas funkcijas, RRT gali priimti poįstatyminius teisės aktus, reikalingus ERĮ nuostatoms įgyvendinti, atlikti rinkos tyrimus ir atsižvelgiant į jų rezultatus patvirtinti įpareigojimus ūkio subjektams, atitinkamose rinkose turintiems didelę įtaką. Nagrinėjamu atveju ERĮ nuostatomis RRT jai priskirtos kompetencijos įgyvendinimą patvirtina po 2006 m. RRT atlikto telekomunikacijų rinkų tyrimo 2006 m. rugsėjo 19 d. priimti RRT generalinio direktoriaus įsakymai 1V-990 ir 1V-988. Šiais įsakymais TEO buvo pripažintas ūkio subjektu, turinčiu didelę įtaką nacionalinių skambučių Paslaugų gavėjams ir Vartotojams rinkose, bei TEO buvo nustatyti kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos bei atskyrimo įpareigojimai. Vadovaujantis šiais įpareigojimais, mažmeninės TEO fiksuoto telefono ryšio paslaugų kainos tiek gyventojams, tiek ūkio subjektams turi būti ne mažesnės už paslaugų teikimo sąnaudas. Taip pat 2006 m. lapkričio 24 d. RRT generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 1V-1219 nustatytas įpareigojimas, kad TEO abonentinis mokestis negali būti mažesnis už TEO patiriamas sąnaudas.

(37) Be to, kaip nustatyta tyrimo metu, atsižvelgus į 2008 m. RRT atlikto tyrimo rezultatus, 2008 m. rugsėjo 30 d. RRT direktoriaus įsakymais Nr. 1V-819 ir Nr. 1V-821 TEO buvo nustatyti įpareigojimai, susiję su aukščiausia TEO teikiamų paslaugų kainų riba: užtikrinti, kad skambučių kainos į Lietuvos Respublikos viešuosius fiksuoto telefono ryšio tinklus, lyginant su skambučių kainomis TEO tarpmiestiniame tinkle, skirtųsi tik terminavimo kaštų skirtumu (įsakymai įsigaliojo nuo 2009 m. balandžio 1 d.). Atkreiptinas dėmesys, kad TEO nustatyti įpareigojimai, susiję tiek su draudimu nustatyti kainas, mažesnes negu paslaugos teikimo sąnaudos, tiek susiję su viršutine kainų riba skambučiams į kitų fiksuoto ryšio operatorių tinklus, galioja ir šio nutarimo priėmimo metu.

(38) Vertinant, ar minėtas specialusis teisinis reguliavimas pašalina konkurencinės veiklos galimybę ir užtikrina Konkurencijos įstatymo laikymąsi, pažymėtina, kad galiojant RRT priimtiems įpareigojimams, TEO galimybės priimti sprendimus dėl teikiamų paslaugų mažmeninių kainų yra reikšmingai apribotos. TEO iš esmės neturi galimybės nustatyti už paslaugų teikimo sąnaudas mažesnių teikiamų paslaugų kainų, nes TEO yra tiesiogiai įpareigota visas kainas pagrįsti sąnaudomis ir kasmet pateikti RRT išsamius duomenis apie teikiamų paslaugų sąnaudas bei pajamas iš atitinkamos veiklos. Nuo 2009 m. balandžio 1 d. TEO nebegali visiškai savarankiškai nustatyti skambučių į kitus fiksuoto ryšio tinklus kainų, nes priimti RRT direktoriaus įsakymai įpareigoja TEO ne tik užtikrinti, kad teikiamų paslaugų kainos nebūtų mažesnės už sąnaudas, bet ir užtikrinti, kad skambučių kainos į Lietuvos Respublikos viešuosius fiksuoto telefono ryšio tinklus, lyginant su skambučių kainomis TEO tarpmiestiniame tinkle, skirtųsi tik terminavimo kaštų skirtumu. Esant tokiam teisiniui reguliavimui kartu užtikrinamas ir Konkurencijos įstatymo laikymasis, kadangi TEO, laikydamasis RRT nustatytų įpareigojimų, negali taikyti nei grobuoniškų kainų, nei nesąžiningai aukštų kainų, kas galėtų lemti konkurencijos iškraipymą, nepagrįstai varžant kitų ūkio subjektų galimybes veikti rinkoje ar pažeidžiant vartotojų interesus. Tai yra, RRT įpareigojimai iš esmės riboja TEO galimybės priimti savarankiškus sprendimus dėl savo veiksmų atitinkamose rinkose, kuriais, nesant specialaus teisinio reguliavimo, galėtų būti pažeidžiami Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio reikalavimai.

(39) Be to, tyrimo metu nustatyta, kad RRT vykdydama ERĮ jai priskirtą kompetenciją ne tik priėmė specialius teisės aktus, bet ir kontroliavo jų laikymąsi. Pirma, RRT 2007 m. atliko TEO teiktų fiksuoto telefono ryšio planų „Pokalbiai smulkiąjam verslui“, „Pokalbiai verslui“ ir „Miestai“ tarifų analizę dėl šių mokėjimo planų atitikties 2006 m. rugsėjo 19 d. RRT generalinio direktoriaus priimtuose įsakymuose 1V-990 ir 1V-988 paskelbtiems įpareigojimams. RRT, atlikusi tyrimą nenustatė, kad TEO būtų pažeidusi įsakymais dėl mažmeninių skambučių nustatytus kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos bei apskaitos atskyrimo įpareigojimus. Antra, RRT 2007 m. pabaigoje – 2008 m. pradžioje atliko tyrimą dėl TEO ir Ūkio ministerijos 2007 m. spalio 5 d. pasirašytoje ISDN paslaugų teikimo sutartyje Nr. TL50087173-071005 nustatytų paslaugų tarifų atitikties RRT nustatytiems kainų kontrolės įpareigojimams. Atlikusi šį tyrimą, RRT nenustatė, kad minėta TEO ir Ūkio ministerijos sutartis neatitiko RRT nustatytų įpareigojimų.

(40) Atsižvelgus į tai kas išdėstyta, konstatuotina, kad tyrimo metu nagrinėtos faktinės aplinkybės dėl galimai per mažų TEO teikiamų paslaugų kainų teikiant fiksuoto telefono ryšio paslaugas, taip pat nuo 2009 m. balandžio 1 d. aplinkybės, susijusios su per aukštomis skambučių iš TEO tinklo į kitus fiksuoto ryšio tinklus kainomis, negali būti tiriamos Konkurencijos įstatymo pagrindu, nes TEO veiksmus, susijusius su kainų nustatymu, riboja RRT nustatyti įpareigojimai, kurie užtikrina, kad dėl TEO taikomų sąnaudomis nepagrįstų kainų nebūtų iškraipoma konkurencija atitinkamose rinkose, o tai, ar TEO laikosi šių įpareigojimų, kontroliuoja RRT.

(41) Pažymėtina, kad Konkurencijos taryba, atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėjų pateikti duomenys apie 2009 m. Konkurencijos tarybos rengtą viešojo pirkimo konkursą yra susiję su galimai per mažomis TEO taikytomis skambučių kainomis, taip pat į tai, kad nuo 2006 m. rugsėjo 19 d. priimtų RRT direktoriaus įsakymų įsigaliojimo RRT turi pareigą kontroliuoti, kad TEO teiktų fiksuoto telefono ryšio paslaugas kainomis ne mažesnėmis už kaštus, 2011 m. gegužės 17 d. raštu Nr. (2.29-24)6V-1024 (II tomas, 56-57 b. l.) RRT perdavė informaciją apie Konkurencijos tarybos

ir TEO 2010 m. vasario 26 d. pasirašytą sutartį dėl paslaugų teikimo (sutartis pasirašyta su 2009 m. Konkurencijos tarybos rengto viešojo pirkimo laimėtoju, o šiame konkurse pateiktas TEO kainas Konkurencijos tarybai apskundė Pareiškėjai), kad RRT išnagrinėtų, ar TEO pasiūlyti paslaugų tarifai atitiko Įsakymuose nustatytus įpareigojimus.

(42) Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, konstatuotina, kad iki 2009 m. balandžio 1 d. RRT nereguliavo, kokia galima skambučių iš TEO tinklo į kitus fiksuoto ryšio tinklus aukščiausia kainos riba, todėl Konkurencijos taryba vertino, ar TEO veiksmai, susiję su taikomomis kainomis į kitus fiksuotojo ryšio tinklus, laikotarpiu nuo 2006 m. iki 2009 m. balandžio 1 d., kai RRT nebuvo priėmusi su viršutine kainos riba susijusių įpareigojimų, galėtų būti laikomi Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio pažeidimu.

(43) Pareiškėjų teigimu, TEO taikė per mažas kainas fiksuoto ryšio paslaugoms TEO tinkle bei skambučiams į judriojo ryšio tinklus, o su tuo susijusius nuostolius padengdavo pajamomis, gautomis iš skambučių į alternatyvius fiksuotojo ryšio tinklus, be kita ko, taikydama ir nešąžiningas - per aukštas - kainas skambučiams iš TEO tinklo į kitų fiksuoto telefono ryšio operatorių tinklus, tai yra, TEO vykdė kryžminį subsidijavimą. Nors Pareiškėjų nurodomos aplinkybės, susijusios su per mažomis skambučių TEO tinkle bei skambučių į judriojo ryšio tinklus kainomis, kaip nurodyta aukščiau šiame nutarime, negali būti tiriamos Konkurencijos įstatymo atžvilgiu dėl galiojusių atitinkamų RRT įpareigojimų, vis dėlto, kaip nustatyta tyrimo metu, nėra pagrindo teigti, jog TEO taikytos kainos skambučiams TEO tinkle ir skambučiams į judriojo ryšio tinklus buvo per mažos. Kadangi nėra pagrindo teigti, kad šioje srityje TEO patyrė nuostolių, nėra pagrindo nagrinėti ir galimo kryžminio subsidijavimo. Tokia išvada darytina, be kita ko, atsižvelgiant ir į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką, kurioje kryžminis subsidijavimas nėra pripažįstamas savarankišku konkurencijos taisyklių pažeidimu, jei nėra nustatomos grobuoniškos kainos⁹.

(44) Siekdama įvertinti Pareiškėjų teiginių dėl TEO taikomų per aukštų skambučių į kitus fiksuotojo ryšio tinklus kainų pagrįstumą, Konkurencijos taryba išanalizavo TEO kaštus, kuriuos Bendrovė patiria teikdama skambučių iš TEO tinklo į kitų fiksuoto telefono ryšio operatorių tinklus paslaugas bei lygino šių paslaugų kaštus su TEO kaštais, kuriuos Bendrovė patiria teikdama tarp miestinių skambučių paslaugas TEO tinkle.

(45) Tyrimo metu buvo nustatyta, kad TEO patiria panašius TEO tarp miestinių pokalbių ir skambučių į kitus fiksuotus tinklus kaštus tik vienoje kaštų dalyje, t.y. toje, kuri apima skambučių šiomis skirtingomis kryptimis tinklo elementų kaštus. Tinklo elementų kaštai skyrėsi tik 2006 m. (4 lentelė), o ši skirtumą, anot TEO, nulėmė 2006 m. TEO įvykdytos investicijos: į numerio išlaikymo komponento (*[konfidencialu]*) bei interaktyvaus balso pranešimo paslaugos (*[konfidencialu]*) įdiegimą (II tomas, 127 b. l.; III tomas, 34 b. l.). Atmetus dėl 2006 m. atliktų investicijų atsiradusias papildomas sąnaudas, TEO patiriami tinklo elementų kaštai skambučiams minėtomis kryptimis yra lygūs arba šių kaštų skirtumas yra pakankamai mažas bei neturintis lemiamos įtakos galutiniam skambučių kainos skirtumui.

(46) Įvertinus tyrimo metu surinktus duomenis konstatuotina, kad skambučių iš TEO tinklo į kitų fiksuoto telefono ryšio operatorių tinklus kainų, lyginant su tarp miestinių skambučių TEO tinkle kainomis, skirtumą nulėmė terminavimo kitų operatorių tinkluose kaštai (tokių kaštų TEO nepatiria teikdama paslaugas savo tinkle) bei didesni aptarnavimo ir bendrieji kaštai, tenkantys vienai skambučio į kitus fiksuoto ryšio tinklus pokalbio minutei. Pastarųjų kaštų skirtumams įtakos turėjo pakankamai mažas pokalbio minučių skaičius iš TEO tinklo į kitus fiksuotus tinklus lyginant su tarp miestinių skambučių minučių skaičiumi TEO tinkle.

(47) Tyrimo metu surinkti duomenys taip pat rodo, kad TEO skambučių į kitus fiksuoto ryšio tinklus tirtuoju laikotarpiu maržos buvo neigiamos, t.y. šią paslaugą galutiniams jos gavėjams (TEO abonentams) Bendrovė teikė kainomis, nepadengiančiomis visų su paslaugos teikimu susijusių kaštų. Tuo tarpu iš tarp miestinių skambučių TEO tinkle TEO gavo pelną. Tokius

⁹ Pavyzdžiui, 1991 m. liepos 3 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje Nr. C-62/86, *AKZO Chemie BV v Commission*, ECR 1991 p. I-3359, 71-72 p; 2009 m. balandžio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje Nr. C-202/07 P, *France Télécom SA prieš Europos Bendrijų Komisiją*, ECR 2009 p. I-2369, 36-37 p.

duomenis patvirtina ir RRT 2011 m. birželio 21 d. rašte Nr. (24.1) 1B-2431 pateikta informacija apie TEO teikiamų paslaugų pelningumą 2007 – 2010 m. laikotarpiu (II tomas, 63 b. 1.; III tomas 30 b. 1.). Atsižvelgiant į tai, kad iš tyrimo metu nustatytų aplinkybių matyti, jog TEO taikomos skambučių į kitus fiksuoto ryšio tinklus kainos nepadengia su šių paslaugų teikimu susijusių sąnaudų, nėra pagrindo daryti išvados, kad tokios kainos galėtų būti pripažįstamos per aukštomis ir dėl to nesąžiningoms.

(48) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, jog nėra pakankamo pagrindo teigti, jog TEO veiksmai, susiję su TEO taikytomis skambučių į kitus fiksuotus tinklus kainomis, galėtų būti laikomi nesąžiningais, bei nepagrįstai ribojančiais konkurenciją skambučių, teikiamų fiksuoto telefono ryšio tinklu rinkoje, ar kitaip pažeidžiančiais Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio nuostatas.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 30 straipsnio 2 dalies 1 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Tyrimą dėl TEO LT, AB veiksmų, susijusių su fiksuoto telefono ryšio paslaugų teikimu, atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 9 straipsnio reikalavimams nutraukti.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Tarybos narė,
pavarduojanti pirmininką

(parašas)

Jūratė Šovienė